

Voorman is ongetraind voor toezicht

Bij kleinere projecten worden regelmatig geen uitvoerders, maar voorlieden ingezet. De voorman is dan in de regel belast met het toezicht op veilig werken. Cor van den Berg betwijfelt of deze functionaris alle veiligheidstaken naar behoren kan uitoefenen.

Een goed arbo-beleid vraagt om een heldere verdeling van verantwoordelijkheden in het bedrijf, vooral als het om veiligheidstoezicht, veiligheidscoördinatie of het maken van samenwerkingsafspraken gaat. Van oudsher rust deze taak op de schouders van een gekwalificeerde uitvoerder. Een werkgever moet hem hierop selecteren, want in zijn functie spelen deze aspecten een prominente rol. Als een werkgever een werknemer benoemt tot V en G-coördinator (Veiligheids- en Gezondheidsplan coördinator, red.) tijdens de uitvoeringsfase, moet hij erop toezien dat deze zijn taken naar behoren kan uitoefenen en ook daadwerkelijk uitoefent. De verantwoordelijkheden die een hedendaagse projectleider of uitvoerder heeft op grond van werkgeverschap en de functie als V en G-coördinator zijn aanzienlijk. Geen wonder dat veel werkgevers hun uitvoeringsteams hierin door ons laten scholen. Daarnaast behoort bij veel bedrijven de wijze waarop invulling gegeven wordt aan deze taken tot de criteria van het functiebeoordelingssysteem. Alleen op zo'n manier kan een werkgever aantonen dat hij erop toeziet dat de aangewezen functionarissen hun taken naar behoren (kunnen) uitoefenen.

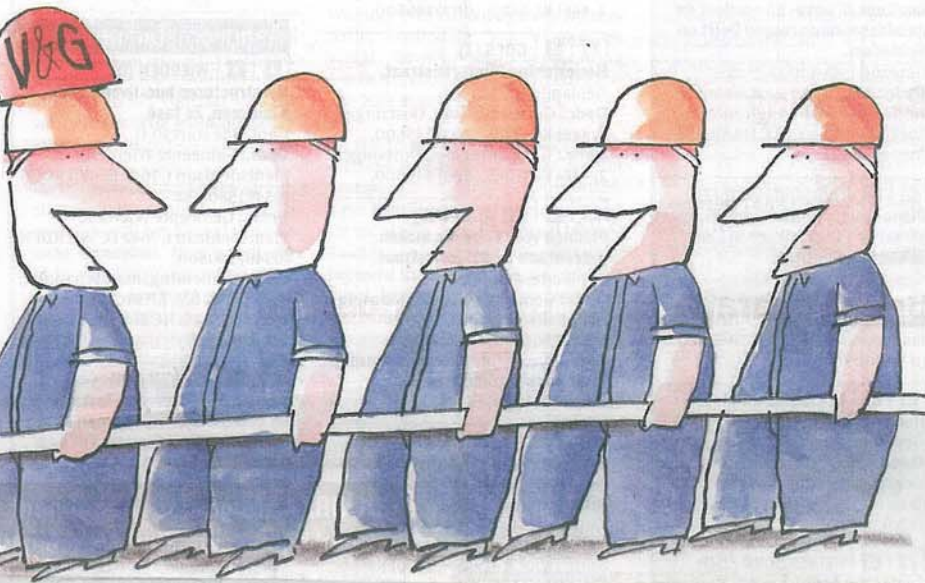
Geografisch gespreid

In de bouw vinden de productie-werkzaamheden, anders dan in veel andere sectoren, niet centraal maar geografisch gespreid plaats. De inzet van personeel is daardoor geen eenvoudige zaak. Bij kleinere werken worden regelmatig geen uitvoerders, maar voorlieden ingezet. De voorman is dan in de regel belast met het toezicht op veilig werken en in sommige gevallen zelfs met de V en G-coördinatie op het project. Een dergelijke delegatie van verantwoordelijkheden is weliswaar mogelijk, maar alleen als de daarmee gepaard gaande bevoegd-

heden goed zijn geregeld. Behalve bevoegdheden spelen ook bekwaaamheden in de wet een belangrijke rol. En juist daar knelt regelmatig de schoen. De werkgever moet bij het verdelen van verantwoordelijkheden rekening houden met de geschiktheid van de betreffende werknemer. Een voorman behoort op grond van de cao tot het bouwplaatspersoneel en zal in de regel niet zijn getraind in leidinggevende en toezichhoudende taken. Ook mist hij in de meeste gevallen het gewenste gezag over zijn collega's. Het valt dus te

“
Hij mist in de meeste gevallen het gezag over zijn collega's
”

betwijfelen of deze functionaris alle veiligheidstaken naar behoren kan uitoefenen. Het zonder verdere maatregelen verantwoordelijk stellen van een voorman voor het toezicht houden op veilig werken, heeft daarom weinig zin. Een zelfstandig opererende voorman zal sowieso de nodige ondersteuning en coaching nodig hebben van degene die verantwoordelijk is voor de realisatie van het werk, meestal een uitvoerder of projectleider. Taken die met de veiligheidscoördinatie te maken hebben kunnen worden gedelegeerd, mits men rekening houdt met kennis en kunde van de betrokkenen.

L E N

Het organiseren van de veiligheids-samenwerking tussen het bouwbedrijf en de verschillende onderaannemers, zal meestal een taak blijven van de uitvoerder of projectleider, die daar natuurlijk rekening mee dient te houden bij het plannen van zijn drukke werkzaamheden. Mede door de vaak amicale sfeer tussen de meewerkende voorman en de rest van de aanwezige werknemers, is het een illusie te verwachten dat deze aan hen de vereiste aanwijzingen zal geven in geval de veiligheids-samenwerking in het gedrang komt. De eindverantwoordelijke uitvoerder of projectleider zal daarom tijdens zijn werkbezoeken met de voorman een veiligheidsronde over het werk moeten maken, om gezamenlijk eventuele veiligheidstekorten te signaleren en vervolgens handelend op te treden. *Last but not least* zal het V en G-plan moeten worden aangepast "indien de voortgang van het bouwwerk of de onderdelen daarvan daartoe aanleiding geven".

Problemen

Het mag duidelijk zijn: een voorman verantwoordelijk maken voor de gehele V en G-coördinatie tijdens de uitvoeringsfase van een bouwproject stuit in de regel op een groot aantal praktische problemen. Op grond van hun functieprofiel zijn uitvoerder en projectleider de meest voor de hand liggende werknemers om hier inhoud aan te geven. En dan nog eerst nadat ze op dit gebied een aanvullende opleiding of instructie hebben gehad.

Cor van den Berg
Veiligheidskundige bij Aboma, Ede
www.aboma.nl